

**YEDİ MEŞALECİLER TOPLULUĞU
ŞAİRLERİNİN BESTELENMİŞ ŞİİRLERİNİN
MÂNÂ PROZODİSİ VE MÛSİKÎ AÇISINDAN
TABLOLAŞTIRILMASI**

Muhammet ÇAKIROĞLU

Lisans Tezi

Müzikoloji Bölümü

2026

(Her Hakkı Saklıdır.)

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ
MÜZİK BİLİMLERİ BÖLÜMÜ

**YEDİ MEŞALECİLER TOPLULUĞU ŞAİRLERİNİN BESTELENMİŞ ŞİİRLERİNİN
MÂNÂ PROZODİSİ VE MÛSİKÎ AÇISINDAN TABLOLAŞTIRILMASI**

LİSANS TEZİ

Muhammet ÇAKIROĞLU

Doç. Dr. Semih OKCU

ERZURUM-2026

Atatürk Üniversitesi
Güzel Sanatlar Fakültesi
Müzik Bilimleri Bölümü

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Muhammet Çakıroğlu tarafından hazırlanan “**Yedi Meşaleciler Topluluğu Şairlerinin Bestelenmiş Şiirlerinin Mânâ Prozodisi ve Mûsikî Açısından Tablolaştırılması**” başlıklı çalışması 19/06/2026 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Müzik Bilimleri Bölümü Müzikoloji Ana Sanat Dalında, Diploma Çalışması (lisans tezi) olarak kabul edilmiştir.

Danışman: Doç. Dr. Semih OKCU
Jüri Üyesi: Prof. Dr. Ahmet Selim DOĞAN
Jüri Üyesi: Prof. Dr. Hasan Tahsin SÜMBÜLLÜ
Jüri Üyesi: Prof. Dr. Mehmet Can PELİKOĞLU
Jüri Üyesi: Doç. Dr. Emrah LEHİMLER a.
Jüri Üyesi: Doç. Dr. Ferhat ÇELİKOĞLU a.
Jüri Üyesi: Doç. Dr. Koray ÇELENK a.
Jüri Üyesi: Doç. Dr. Şevki Özer AKÇAY
Jüri Üyesi: Doç. Dr. Vefa TERZİOĞLU
Jüri Üyesi: Doç. Dr. Yavuz ŞEN
Jüri Üyesi: Doç. Dr. Yılmaz KAHYAOĞLU
Jüri Üyesi: Dr. Öğr. Üyesi Tuncay ARAS
Jüri Üyesi: Arş. Gör. Dr. Bahar ÖZŞEN
Jüri Üyesi: Arş. Gör. Ahmet ALAMUR

**6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması
Kanunu uyarınca ıslak imzalar
maskelenmiştir.**

Bu tezin Atatürk Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim, Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinde belirtilen şartları yerine getirdiğini onaylarım.

Prof. Dr. Özgür Sadık KARATAŞ

Bölüm Başkanı

TEŞEKKÜR

Başta değerli büyüğüm ve danışman hocam Semih OKCU olmak üzere üniversite hayatım boyunca beni bir müzisyen olarak yetiştiren tüm hocalarıma teşekkür ederim.

Muhammet ÇAKIROĞLU

ÖZET

LİSANS TEZİ

YEDİ MEŞALECİLER TOPLULUĞU ŞAİRLERİNİN BESTELENMİŞ ŞİİRLERİNİN MÂNÂ PROZODİSİ VE MÛSİKÎ AÇISINDAN TABLOLAŞTIRILMASI

Muhammet ÇAKIROĞLU

Haziran 2026, 42 Sayfa

Bu çalışmada, Türk edebiyatında 1928 yılında ortaya çıkan Yedi Meşaleciler topluluğu üyelerinin bestelenmiş şiirleri ile bu eserlerin beste-güfte uyumları ele alınmıştır. Araştırma sürecinde nitel araştırma yöntemleri kullanılmış; konuyla ilgili geniş bir literatür ve arşiv taraması gerçekleştirilmiştir. Bu doğrultuda; topluluk üyeleri olan Muammer Lütfi Bahşi, Sabri Esat Siyavuşgil, Yaşar Nabi Nayır, Vasfi Mahir Kocatürk, Cevdet Kudret Solok, Kenan Hulusi Koray ve Ziya Osman Saba'nın mûsikîye kaynaklık eden, bestelenmiş şiirleri tek tek tasnif edilerek çalışmanın ana materyali oluşturulmuştur. Veri toplama aşamasında akademik makaleler, kitaplar, lisansüstü tezler, nota-ses arşivleri ve dijital kaynaklar bir araya getirilerek incelenmiştir. Çalışma kapsamında, Yedi Meşaleciler topluluğuna mensup şairlerin şiirlerinin mûsikî dünyasındaki izdüşümleri haritalandırılmış; tespit edilen 27 bestenin arşivlerdeki doküman durumları niceliksel olarak tablolştırılmıştır. Ayrıca metodolojik dengeyi sağlamak amacıyla belirlenen üç örnek eser üzerinden, bestelerin şiirlerdeki anlam derinliğiyle olan ilişkisi mânâ prozodisi bağlamında derinlemesine analiz edilmiştir. Araştırmadan elde edilen tüm bulgular, mânâ prozodisi inceleme sonuçları ve genel değerlendirmeler tezin sonuç bölümünde ayrıntılı olarak sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yedi Meşaleciler, Mûsikî, Beste, Şiir, mânâ prozodisi.

ABSTRACT

BACHLEOR’S THESIS

TABULATION OF THE POEMS SET TO MUSIC BY THE POETS OF THE YEDİ MEŞALECİLER MOVEMENT IN TERMS OF SEMANTİC PROSODY AND MUSIC

Muhammet ÇAKIROĞLU

June 2026, 42 pages

This study examines the poems set to music by the members of the Yedi Meşaleciler (Seven Torches) movement, which emerged in Turkish literature in 1928, and the composition-lyric compatibility of these works. Qualitative research methods were utilized throughout the research process, and an extensive literature and archive search was conducted on the subject. In this direction, the poems set to music that served as a source for music by the members of the movement—Muammer Lütfi Bahşı, Sabri Esat Siyavuşgil, Yaşar Nabi Nayır, Vasfi Mahir Kocatürk, Cevdet Kudret Solok, Kenan Hulusi Koray, and Ziya Osman Saba—were classified individually to constitute the primary material of the study. During the data collection phase, academic articles, books, postgraduate theses, notation-audio archives, and digital sources were gathered and analyzed. Within the scope of the study, the reflections of the poems belonging to the poets of the Yedi Meşaleciler movement in the world of music were mapped, and the documentary statuses of the 27 identified compositions in the archives were quantitatively tabulated. Furthermore, through three sample works selected to ensure methodological balance, the relationship between the compositions and the semantic depth of the poems was analyzed in depth within the context of semantic prosody. All findings obtained from the research, the results of the semantic prosody analysis, and general evaluations are presented in detail in the conclusion section of the thesis.

Keywords: Yedi Meşaleciler, Music, Composition, Poem, Semantic Prosody.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY TUTANAĞI.....	i
TEŞEKKÜR	i
ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
İÇİNDEKİLER.....	v
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	vii
TABLolar LİSTESİ	viii
BİRİNCİ BÖLÜM.....	1
Giriş	1
Yedi Meşaleciler.....	3
Kenan Hulusi Koray	7
Vasfi Mahir Kocatürk.....	8
Cevdet Kudret Solok	9
Muammer Lütü Bahşı	11
Ziya Osman Saba.....	12
Yaşar Nabi Nayır.....	14
Araştırmanın Amacı ve Önemi.....	15
Araştırmanın Varsayımları	16
Araştırmanın Sınırlılıkları	16
Tanımlar	16
İKİNCİ BÖLÜM	19
YÖNTEM.....	19
Araştırmanın Modeli.....	19
Çalışma Grubu.....	20
Verilerin Toplanması.....	20

Verilerin Analizi	20
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	21
BULGULAR VE YORUMLAR	21
Yedi Meşaleciler Topluluğunun Bestelenmiş Şiirleri	22
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	29
SONUÇ VE ÖNERİLER	29
KAYNAKÇA	31

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Ziya Osman Saba Bu Vakitsiz Giden Yaz Adlı Eserinin Mânâ Prozodisi Açısından İncelenmesi.....	24
Şekil 2. Vasfi Mahir Kocatürk Güzel Yurdum Dağlarının Uzaktan Göresim Gelir Adlı Eserinin Mânâ Prozodisi Açısından İncelenmesi	26
Şekil 3. Yaşar Nabi Nayır Bin Gül Çıkarırdım Sana Kalbimdeki Külden Adlı Eserinin Mânâ Prozodisi Açısından İncelenmesi.....	27

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1. Yedi Meşaleciler Şiirlerinin Mûsikî Dağılımı ve Arşiv Durumu	21
Tablo 2. Ziya Osman Saba'nın Bestelenmiş Şiirleri	22
Tablo 3. Vasfî Mahir Kocatürk'ün Bestelenmiş Şiirleri	23
Tablo 4. Yaşar Nâbi Nâyır'ın Bestelenmiş Şiirleri	23

KAYNAKÇA

- Akbay, F. (2020). *Sözlü Türk müziğinde dönemsel prozodi anlayışı ve seçilmiş bestekârların eserlerinin prozodik açıdan incelenmesi* (Tez No. 649716) [Yüksek lisans tezi, İstanbul Okan Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Güldaş, S. (2003). *Vurgu ve vurgulamaları ile Türk mûsikisinde prozodi* (1. basım). Kurtiş Matbaacılık.
- Hakan, B. (2025). "*Müzikte Mânâ Prozodisi*". Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Dergisi/Yayınları, s. 14,
<https://akmb.gov.tr/wp-content/uploads/2025/07/14-BETUL-HAKAN.pdf>
- Uçan, A. (2018). *Müzik eğitimi - temel kavramlar - ilkeler - yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durum*, Pan Yayıncılık.
<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/4018717Orhanoğlu>
- Martin, M. (2020). "*Prosody*". *Oxford research encyclopedia of literature*. Ed. Deidre Shauna Lynch. New York: Oxford University Press.
<https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190201098.013.1085>
- Altar, C. M. (1992, Kasım 7), *Müzik bilimi*,
<https://cevadmemduhaltar.itu.edu.tr/muzikoloji-ile-ilgili-arastirma-ve-incelemeler.html>
- Yazbahar, Z. (2020, 13 Kasım). *Vasfi Mahir Kocatürk*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü,
<https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/vasfi-mahir-kocaturk>
- Çetin, Z. (2020, 13 Kasım). *Yaşar Nabi Nayır*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü,
<https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/yasar-nabi-nayir>
- Balık M. (2020, 8 Kasım). *Muammer Lütfi Bahşi*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü,
<https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/muammer-lutfi-bahsi>
- Türk, H. (2020, 20 Aralık). *Cevdet Kudret Solok*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü,
<https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/solok-cevdet-kudret>
- Bayrak Akyıldız, H. (2020, 20 Aralık). *Ziya Osman Saba*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü,

<https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/saba-ziya-osman>

Türk, H. (2020, 12 Kasım). *Sabri Esat Siyavuşgil*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü,

<https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/sabri-esat-siyavusgil>

Demirel, S. (2020, 7 Kasım). *Kenan Hulusi Koray*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü,

<https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/kenan-hulusi-koray>

Durmuş, İ. (2010). *Şiir*. TDV İslâm Ansiklopedisi içinde, Cilt 39, s. 158-161.

Yavaşca, A. (1992). *Beste*. TDV İslâm Ansiklopedisi içinde, Cilt 5, s. 543.

Armağan, S. (2021, 20 Nisan). *Yedi Meşaleciler* (1928-1933). Atatürk Ansiklopedisi,

[https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/detay/100/Yedi_Meşaleciler_\(1928-1933\)](https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/detay/100/Yedi_Meşaleciler_(1928-1933))

Turan, İ. (2017). *Edebiyatın menşei, karşılaştırmalı (mukayeseli/komparatistik) edebiyatın*

dünya ve Türk edebiyatındaki yeri hakkında bir inceleme. Türk Dili, 68(791), 92-95,

https://tdk.gov.tr/wp-content/uploads/2017/11/22_%C4%B0smaail-TURAN-_Edebiyat_%C4%B1n-Men%C5%9FeiKar%C5%9F%C4%B1la%C5%9Ft%C4%B1rmal%C4%B1-1.pdf

Ezginin Günlüğü. (t.y.). *Eski Günlerimiz* [Nota].

<https://www.ezgininingunlugu.com.tr/foto/nota/118%20Eski%20Gunlerimiz.TIF>

Mona Müzik. (2017, 25 Ekim). *Abdülbaki Kömür - Dua* [Video]. YouTube,

<https://www.youtube.com/watch?v=ESYxKVa6puQ>

Odeon Türkiye. (2020, 15 Ocak). *Ömür Göksel - Ha Üç Gün Önce, Ha Beş Gün Sonra* (Official Audio) [Video]. YouTube,

<https://www.youtube.com/watch?v=5YPafq1hC94>

Ekinci, R. (2013, 2 Aralık). *RAMİS EKİNCİ YİNE İSTANBUL* [Video]. YouTube.

<https://youtu.be/41WlamlNwPc>

İsmayilova, M. (2025, 22 Temmuz). *Onar mısra. Solist Selva Erdener. Beste Melahat İsmayil. Söz.Yaşar Nabi Nayır* [Video]. YouTube,

<http://www.youtube.com/watch?v=uIKTiYP1LN0>

DivanMakam. (t.y.). Nota ve makam arşiv veritabanı. DivanMakam Dijital Musiki Arşivi,

<https://divanmakam.com/>

MESAM. (t.y.). Eser arama veritabanı. Musiki Eseri Sahipleri Meslek Birlięi,

<https://www.mesam.org.tr/>

Karakaya, İ. (2009). “*Bilimsel Araştırma Yöntemleri*”. Abdurrahman Tanrıöğen (Ed.).

Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Anı.